

ТЕНДЕРИ В БУДІВНИЦТВІ, ЇХ ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ. КРИТЕРІЇ ПРОВЕДЕННЯ ТЕНДЕРУ

АНОТАЦІЯ

У статті розглядаються тендери в будівництві, їх головні цілі та завдання. Автор провів аналіз основних вимог до оцінки тендерних пропозицій приватними та державними замовниками. А також розглянув критерії оцінки тендерної пропозиції, залежно від виду виконуваних робіт.

Ключові слова: генпідряд, держзамовлення, оцінка тендерних пропозицій, тендерна пропозиція (оферта), мінімальна ціна, якість, швидкість, критерії проведення тендера.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются тендеры в строительстве, их главные цели и задачи. Автор провел анализ основных требований к оценке тендерных предложений частными и государственными заказчиками. А также рассмотрел критерии оценки тендерного предложения в зависимости от вида выполняемых работ.

Ключевые слова: генподряд, госзаказ, оценка тендерных предложений, тендерное предложение (оферта), минимальная цена, качество, скорость, критерии проведения тендера.

ANNOTATION

In the article tenders are examined in building, their primary objectives and tasks. An author conducted the analysis of the basic requirements to the estimation of tender suggestions private and state customers. And also considered the criteria of estimation of tender suggestion, depending on the type of executable works.

Keywords: генпідряд, state order, estimation of tender suggestions, tender suggestion (offer), minimum price, quality, speed, criteria of realization of tender.

Для ефективного проведення тендера на будівництво та визначення найякіснішого підрядника потрібно, насамперед, правильно поставити цілі та завдання. Це полегшить процедуру оцінки тендерних пропозицій. Надасть змогу відразу відкинути пропозиції, котрі не відповідають цілям даного тендера. Правильно поставлені цілі та завдання допоможуть вибрати найбільш придатного підрядника.

Тому метою статті є:

- аналіз основних вимог до оцінки тендерних пропозицій приватними та державними замовниками;
- систематизація обов'язкових розділів тендерної пропозиції;
- розробка рекомендацій щодо вибору критеріїв оцінки тендерної пропозиції залежно від виду виконуваних робіт.

Закупівля товарів державою проводиться на кошти платників податків відповідно до правил, які регламентуються законодавством. Держзакупівлі проводяться з метою задоволення потреб суспільства. Що стосується закупівель, проведених недержавними організаціями, то вони проводяться з метою забезпечення потреб самої організації на її кошти [1].

Незважаючи на розбіжність у меті, вимоги до державних та приватних закупівель ставляться схожі (табл.1). Цілей не може бути занадто багато. Вони повинні бути чітко сформульовані. Це допоможе не тільки компанії, котра проводить тендер, а й компаніям-учасникам. Фірма, котра вирішує брати чи не брати участь у тендері, подивившись на чітко сформульовані цілі, відразу зрозуміє, зможе чи ні виконати такі умови. Завдяки цьому підприємство – «можливий» учасник тендера не буде витратити сили, кошти і час на участь у тендері, який вона заздалегідь не виграє. А фірма-організатор тендера не буде витратити час на перегляд оферт, наданих цими «можливими» підприємствами, яких може бути досить велика кількість.

Розглянемо вимоги, котрі ставлять до тендера організації, зокрема, будівельної фірми (табл.1).

Таблиця 1

Аналіз основних вимог до оцінки тендерних пропозицій.

Характеристика	Держзамовлення			Приватні		
	Товари	Роботи	Послуги	Товари	Роботи	Послуги
Опис властивостей предмета	докладний (екологічні, пожежні та ін.)	докладний (креслення, плани)	докладний	докладний (екологічні, пожежні та ін.)	докладний (креслення, плани)	докладний
Використання вимог ДБН, ДСТУ, Єврокоди	обов'язково	обов'язково	обов'язково	за вимогою замовника	за вимогою замовника	за вимогою замовника
Наявність альтернативних рішень	немає	немає	немає	можливо висунення додаткових вимог або послаблення вимог		
Наявність альтернативних рішень	немає	немає	немає	за вимогою замовника	за вимогою замовника	за вимогою замовника
Регламентация процедур	жорстка	жорстка	жорстка	немає нормативів	немає нормативів	немає нормативів
Ціна	тверда	тверда	тверда	тверда, динамічна	тверда, динамічна	тверда, динамічна
Якість	відповідність нормам	відповідність нормам	відповідність нормам	підвищена	підвищена	підвищена

У цілому ж, проведення тендерів дозволяє сформуванати такі цілі:

- найкращим чином використовувати кошти компанії – витримати оптимальне співвідношення «ціна/якість»;
- придбати продукцію (роботи, послуги), що максимально відповідає вимогам споживчих характеристик;
- уникнути співпрацю з некваліфікованими і недобросовісними постачальниками.

Головне завдання тендера – забезпечити виконання робіт (проведення закупок) на оптимальних для компанії умовах. Цьому сприятиме грамотно складена оферта (рис.1).

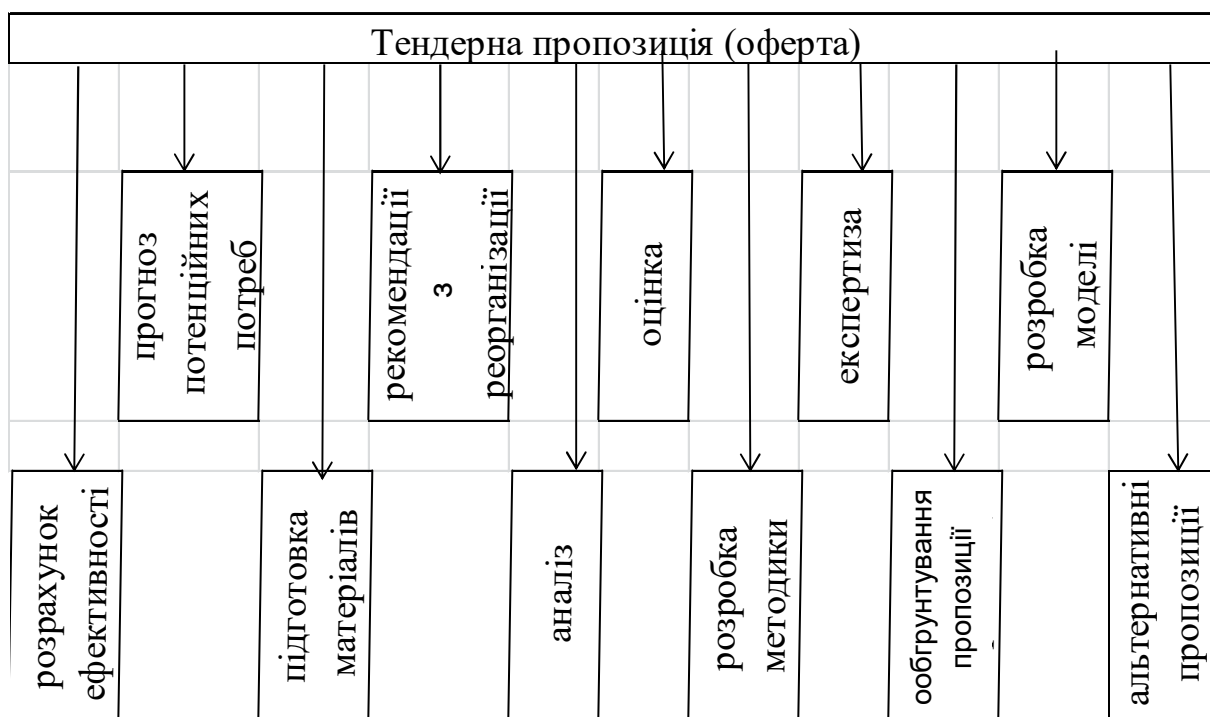

Рис.1. Обов'язкові розділи оферти

Відповідно до поставлених цілей та завдань, виділяють такі критерії оцінки будь-яких тендерних пропозицій:

1. Мінімальна ціна – визначення пропозицій, котрі відповідають (за розрахунками організації-замовника тендера) приблизній ціні даного тендера. **Ціна** договору відповідає вартості виконуваних робіт. Ціна завжди визначається в грошовій сумі, хоча форми оплати можуть бути різними.

2. Якість – визначення організації, котра може надати гарантію якості, проведених нею робіт. Гарантія **якості**, якщо інше не передбачено договором, поширюється на всі елементи, складові результату роботи.

3. Швидкість – визначення організації, яка гарантує швидко, але без порушень будівельних норм, справитись з поставленим завданням. А також організація-переможець тендера повинна максимально швидко приступити до виконання замовлення. **Терміни** в договорі підряду визначають часові

параметри діяльності підрядника і замовника, пов'язаної з виконанням ними своїх обов'язків за договором.

Як ми знаємо з праць багатьох авторів (В. Лоза [3], К.В. Кузнєцов [4], В.І. Фомічев [5] та ін.), котрі займалися питаннями тендерів, неможливо співставити, одночасно всі три головні компоненти проведення тендера (табл. 2).

Таблиця 2

Взаємозв'язок головних критеріїв тендера

	Ціна	Якість	Швидкість
Ціна		роботи виконуватимуться не так швидко, як нам того хотілося б	якість робіт не буде відповідати вимогам
Якість	роботи виконуватимуться не так швидко, як нам того хотілося б		ціна виконання замовлення буде набагато вищою від норми
Швидкість	якість робіт не буде відповідати вимогам	ціна виконання замовлення буде набагато вищою від норми	

Яка ж відповідність найбільш правильна саме для будівельних тендерів? Звичайно, це запитання повинна поставити собі кожна організація-замовник тендера і самостійно дати відповідь. Адже, кому, як не замовнику знати, що для його фірми є найбільш пріоритетним.

Причому для кожної з робіт, що виконуються на усіх етапах інвестиційно-будівельного процесу, від передпроектних вишукувань до здачі об'єкта в експлуатацію, ці критерії можуть бути різними. Це залежить від того, чи впливає тривалість виконання роботи на загальний термін будівництва (робота знаходиться на так званому «критичному шляху»). Чи потрібно забезпечити підвищену якість для окремих будівельних процесів або є можливість зробити щось дешевше, ніж планувалось (рис. 2).

Наприклад, для робіт 1-2.....19-20, що на рис. 2 виділено суцільною лінією, критерієм є термін виконання, так як вони знаходяться на критичному шляху і від швидкості їх виконання залежить кінцевий термін здачі об'єкта в експлуатацію. Для інших робіт термін виконання не має такого важливого значення, тому критерієм можуть бути або якість, або ціна (залежно від вимог замовника). Наприклад, роботи 3-4.....15-16 на рис. 2 показано точками, їх можна віднести до критерію якості. І, відповідно, роботи 9-12.....13-18 (показано штрих-пунктиром) відповідають критерію ціни.

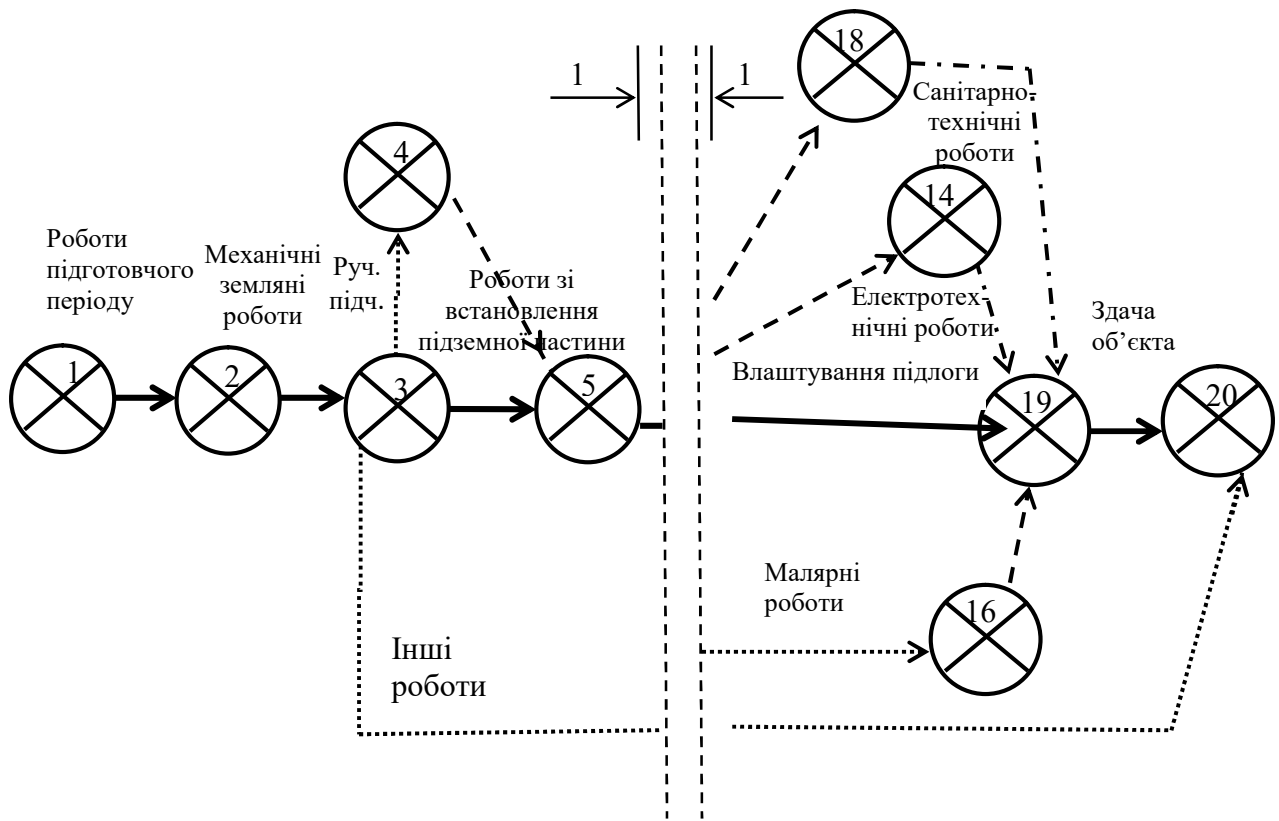

Рис.2. Приклад сітьового графіка

Виходячи з цього, можна побудувати схему взаємозв'язку критеріїв для будівництва (рис. 3).

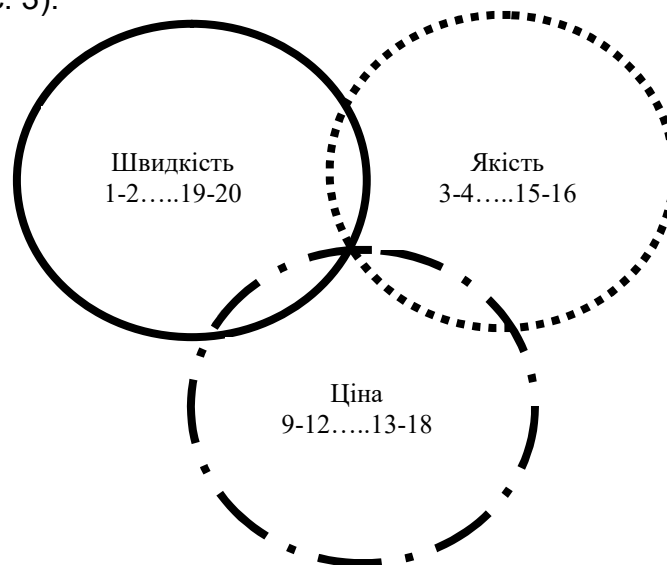

Рис. 3. Взаємозв'язку критеріїв ціна-якість-швидкість

Висновки: основними вимогами до оцінки тендерних пропозицій приватними та державними замовниками є: опис властивостей предмета, використання вимог ДБН, ДСТУ, Єврокоди, наявність альтернативних рішень, регламентація процедур, ціна, якість та ін.

Систематизація обов'язкових розділів тендерної пропозиції дозволила визначити критерії оцінки тендерних пропозицій та визначити їх зв'язок під час вибору підрядника.

Бажано вибір критеріїв оцінки тендерної пропозиції проводити залежно від виду виконаних робіт.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Закупівля* товарів: конкурс, тендер, торги [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tendergid.ua/ua/189>. – Назва з екрана.
2. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hrliga.com/index.php?module=profession&op=view&id=586>. – Назва з екрана.
3. *В. Лоза*. Методика та критерії оцінки тендерних пропозицій. / Електронний журнал енергосервисной компании «Экологические системы» № 11, ноябрь 2006. Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://esco-ecosys.narod.ru/2006_11/art158.htm. – Назва з екрана.
4. *К.В. Кузнєцов*. Прокьюремент: тендери, конкурси, конкурентні закупівлі. – М.: 2005. – 227 с.
5. *Фомичев В.И.* Международная торговля: учебник. 2-е изд., перераб. и доп. - М.: ИНФРА-М, 2001. - 446 с.

Отримано: 23.05.2014